

Biblická hodina – 05.08.2021

Suspírium: „Prorok, ktorý má sen, nech rozpráva iba sen, kto však má moje slovo, nech moje slovo podáva pravdivo. Čo má spoločné slama so zrnom?“ znie výrok Hospodina.” (Jer 23,8) Amen.

Začiatočná pieseň: Chválospev č. 580: „Ozvi sa, Pane môj...”

Modlitba

Ďakujeme Ti, Pane náš v mene Ježiša Krista za Tvoje štedré slovo. Ďakujeme, že sme pocítili to vznešené nutkanie stretnúť sa okolo Tvojho živého a večného evanjelia, ktoré zmení postoj každého z nás. Vyvolený a vzácny Kristus, daj, aby sa viera rozhojnila vo svete medzi ľuďmi a sila Tvojej milosti nech zapôsobí tam, kde silní zabudnú na slabých a slabí bezvládne hľadajú východisko. Naša duša práchnie po ozajstnom živote, Duchu Svätý. Zasiahol nás koniec ako proroka Eliáša, ale Ty si začiatok a útočisko pre všetkých, ktorí v Teba dúfajú. Prosíme Ťa, pomôž nám, aby naša horlivosť nás nezvádzala z cesty poslušnosti, ale opierala sa vždy len o Teba, Kto si pastier milujúci a svoje stádo si pokropil krvou Ježiša Krista. Nechceme konať v mene náladového sveta, ale v mene nášho Pána Ježiša Krista, ktorý svoje slovo nám vštiepi aj dnes hlboko do našich srdc. Posväť naše životy, a kráčaj pred nami, aby sme vedeli, že Tvoja láska je dobrotivá. Ty dobre vieš, Hospodin náš, že my sme krehké nádoby, ale Ty máš moc zmeniť to, čo my nevieme. „Na základe vzkriesenia Ježiša Krista, nášho Pána, ktorý je po svojom odchode do neba po Tvojej pravici (Ipt 3,21-22)”, vypočuj našu modlitbu. Amen.

Biblický text: Prvá kniha kráľov 19. kapitola, 9-21

„Tam vošiel do jaskyne, kde prenocoval. Tu ho oslovil Hospodin: „Čo tu robíš, Eliáš?” Odvetil: „Príliš som horlil za Hospodina, Boha zástupov, lebo Izraeliti opustili tvoju zmluvu, zrúcali tvoje oltáre a tvojich prorokov pozabíjali mečom, takže som zostal iba sám. Snažia sa však i mňa pripraviť o život.” Dostal odpoveď: „Vyjdi a postav sa na vrchu pred Hospodinom!” Práve tade prechádzal Hospodin. Strhol sa mohutný a prudký víchor, ktorý vyvracal vrchy a drvil pred ním bralá. Hospodin však nebol vo víchre. Po ňom nastalo zemetrasenie, ale ani v ňom nebol Hospodin. Po zemetrasení prišiel oheň, ale Hospodin nebol v ohni. Po ohni sa ozval tichý a príjemný šelest. Len čo ho Eliáš počul, zahalil si tvár plášťom, vyšiel a postavil sa pred vchod do jaskyne. Vtom ho niekto oslovil: „Čo tu robíš, Eliáš?” Odvetil: „Príliš som horlil za Hospodina, Boha zástupov, lebo Izraeliti opustili tvoju zmluvu, zrúcali tvoje oltáre a tvojich prorokov pozabíjali mečom, takže som zostal iba sám. Snažia sa však i mňa pripraviť o život.” Hospodin mu povedal: „Vydaj sa na spiatočnú cestu smerom k Damaskej púšti.

Keď ta prídeš, pomážeš Chazaela za sýrskeho kráľa, Nimšiho syna Jehua pomážeš za kráľa nad Izraelom a Šafátovho syna Elizea z Abél-Mecholy pomážeš za proroka ako svojho nástupcu. Kto by unikol meču Chazaelovmu, toho usmrtí Jehu, a kto by unikol meču Jehuovmu, toho usmrtí Elizeus. V Izraeli si ponechám sedemtisíc mužov, všetko takých, ktorých kolená sa neskláňali pred Baalom a ktorých ústa ho nebozkávali.“ Keď odtiaľ odišiel, stretol Šafátovho syna Elizea. Práve oral. Pred sebou mal dvanásť záprahov a sám bol za dvanástym. Eliáš prechádzal popri ňom a hodil naňho svoj plášť. Elizeus zanechal dobytok, rozbehol sa za Eliášom a povedal: „Dovoľ mi, prosím, pobzkať otca i matku. Potom prídem za tebou.“ Odvetil mu: „Choď, ale sa vráť! Veď čo mám s tebou robiť?“ Nato sa vzdialil, vzal pár volov a obetoval ich. Na riade, ktorý ostal, uvaril mäso, rozdal ľudu a tí jedli. Potom vstal, nasledoval Eliáša a posluhoval mu.“

Milí bratia a drahé sestry v Pánovi Ježišovi!

9-15. verše:

Eliáš nechce pokračovať vo svojej službe, lebo pociťuje obrovský nápor bezmocnosti. Chce zomrieť. Boh však ho nájde aj v tomto zúfalstve a ho odkláňa od vlastných myšlienok. Ten, kto uniká a uteká pred Hospodinom, zrazu sa ocitne v Jeho náručí. Horeb je hora Sinaj. To miesto, kde Pán predstrel svoju večnú a nemennú zmluvu s Izraelom. Tu získali z jeho rúk Desť Božích prikázaní, a tu ich formoval so svojou milosťou a pretváral zo synov otroctva svoj vlastný ľud. Eliáš tu prenocoval a vstúpil do tej istej jaskyne, kde Mojžišovi Hospodin zjavil svoju slávu na základe Druhej Knihy Mojžišovej 33. kapitoly 22. verša: *„Keď tadiaľ pôjde moja sláva, položím ťa do skalnej trhliny, a kým prejdem, zakryjem ťa svojou dľaňou.“* (II Mojž 33, 22) Toto miesto sa pokladalo za posvätné miesto v živote Izraela. Na tomto mieste sa mu zjavil Pán a oslovil ho so svojou mocou: SLOVOM úchvatným a pôvabným.

Zjavenie Hospodina bolo očarujúce. Je krásne vidieť ako vie človeka skrúšeného a zúfaleho zaujať. Eliáš predstupuje pred Boha zástupcov, ale Boh nie je prítomný ani vo víchre, ani v zemetrasení, a ani v ohni. Jeho prítomnosť sa zjavuje ako tichý šelest. Je to jemný počutý hlas. Je to hlas nádychu a výdychu. Je to hlas krotkej tichosti. Obrazy, formy a obsah tohto biblického príbehu spolu úzko súvisia a podávajú správu o tom, že Hospodin ako koná. Hlas, ktorý osobne osloví človeka, je nemenný. Podstatné je, že Eliáš to počul, lebo jemu to bolo adresované. Oveľa väčšia sila ho oslovila v tejto krotkej nehe ako keby víchor, zemetrasenie a oheň boli prostriedkami Jeho prítomnosti. Boh je oveľa väčší ako prírodné javy a

vie, že jeho dotyčný služobník čo potrebuje. On má v ruke takú metódu, ktorá uistí každého povolaného, že je potrebný a bude na osov celému ľudu, ale hlavne tomu cieľu, ktorý si už náš Pán dávno zaumienil. Boh aj v takejto tichosti dovrší svoj zámer. Eliáš zahalí svoju tvár a tak predstupuje pred Pána.

Otázka: „**Čo tu robíš Eliáš?**“ je v prvom rade výčitka zo strany Hospodina. Prečo opustil svoje služobné miesto? Prečo si zanechal svoje stanovište, keď ešte veľa zverených úloh musíš splniť. Eliáš predostrie Pánovi svoju vlastnú vyčerpanosť a horkosť zo služby. Musí si však uvedomiť, že nie je to jeho záležitosť, ale Božia. On bol bohobojný a bál sa o Božie veci a ako to dopadlo? – vysvetľuje svoje zmýšľanie. Nakoniec vypudí svoj horký žiaľ. Ako s Ním zaobchádzal Izrael? Ako zanechali Božiu večnú zmluvu? Ako pristupovali k Božiemu zákonu? Ako sa chovali a správali voči Hospodinovi? On zostal v tejto službe sám. Nikto o neho nestojí. Izrael je celkom skazený. Na tom mieste rozpráva o potupe Izraela, kde Boh pred stáročiami s nimi uzavrel zmluvu. On všetko vykonal, ale...

Drahí bratia a milé sestry! Hospodin vie, aký je jeho ľud. Pozná celý svet. A predsa sa rozhodol pre tento svet. Tak miloval svet, že svojho jednorodeného Syna dal. Rozhodol sa milovať. Rozhodol sa verne slúžiť tomuto vyvolenému národu. Boh sa rozhodol, a teda nie Eliášova alebo naša horlivosť zachráni Božie veci, ale On sám. Boh zástupov koná.

15-18. verše:

Božia odpoveď je očarujúca. V prvom rade nezľahčuje okolnosti Eliáša. V druhom rade ho poveruje službou. Prvým príkazom Hospodina je: „Čelom vzad!“ Jeho život a jeho služba je dôležitá Hospodinovi. Pred sebou má tri úlohy: pomazanie dvoch kráľov a jedného proroka. Ten, ktorý sa nechcel už ani len pohnúť z hory Horeb, má nové poverenie a nové Bohom stanovené ciele. Boh ho posielal. Títo traja vyvolení: Chazael, nový sýrsky kráľ, Nimšihov syn Jehu, nový kráľ nad Izraelom a Šafátov syn, Elizeus z Abél-Mecholy ako jeho nástupca majú za úlohu likvidovať Baalov kult v Izraeli. Jedinečnosťou týchto Božích výrokov je predostretie budúcnosti zúfalému služobníkovi, ktorý sa cíti osamelý a bezradný. Eliáš sa nemôže pýšiť tým, čo má ešte vykonať, ale musí sa naučiť hľadiť do budúcnosti perspektívou. Dnešok je trpký, ale zajtrajšok je sľubný. Prchka horlivosť tu nemá čo hľadať. Roztrúsená zanietenosť je odstránená práve spôsobom tichej a rozvážnej komunikácie Hospodina. Boh komunikuje razantne a rýchlo, ale veľmi jemne. Spôsob komunikácie je dôležitý.

Boh prenechá Eliášovi aj jeden dôležitý údaj. Zvyšok Izraela predstavuje 7000 osôb. Samozrejme, je to symbolické číslo. Vyvolení z milosti, ale v tom je celá poslušnosť Izraela voči Hospodinovi prítomná. Záhuda zo strany Hospodina nikdy nebola a nebude úplná. Boh už v tejto zúfalej a bezradnej situácii vie o takých, - a nie je ich málo - ktorí nie náhodne, ale systematicky slúžia iba JEMU.

Je to možnosť nového začiatku pre Izrael. Apoštol Pavol o tom veľmi pekne svedčí v Liste Rimanom v 11. kapitole: *„Boh nezavrhol svoj ľud, ktorý vopred poznal. Alebo či neviete, čo hovorí Písmo o Eliášovi, ako sa žaluje Bohu na Izrael? Pane, pozabíjali tvojich prorokov, tvoje oltáre zbúrali a ostal som len ja sám — a striehnú na môj život. Ale čo mu odpovedá Boh? Ponechal som si sedemtisíc mužov, ktorí nezohli koleno pred Baalom. Takto aj v tomto čase jestvuje zvyšok vyvolený z milosti. Ak však z milosti, tak už nie zo skutkov, veď inak by milosť už nebola milosťou. Čo teda? Izrael nedosiahol, čo hľadal, ale dosiahol to iba vyvolený zvyšok.“* (R 11,2-7)

Boh pozná svojich aj vtedy, keď my sa cítime osamelí v službe a ako keby sme mali niesť všetko na vlastných pleciach. Hospodin sa už skôr rozhodol pre životy svojich vyvolených.

19-21. verše:

Eliáš sa ocitne znova v službe. On svoju, Bohom poverenú úlohu musí splniť. On je ten prostriedok, ktorý dokoná Božie plány. Elizeus je zdatný roľník. Stretáva sa s ním priamo na poli, kde oral s dvanástymi volmi. Jeho rodina je teda majetná a zámožná. Eliáš neváhal a ihneď hodil naňho svoj plášť a Elizeus pochopil, že je to odovzdanie služby. Boh ho povolal. Pri Eliášovi bude slúžiť Hospodina. Elizeus sa však chce rozlúčiť so svojimi rodičmi. Vchádza na rodinný statok a pripravuje obetnú hostinu. Rozlúčka s doterajším životom a vstup do Božej služby je rozhodujúca.

Eliáš v Novom Zákone má obrovské miesto. On je prvý medzi spomínanými prorokmi. Na jeho službu sa najviac odvolávajú v evanjeliách a v epištolách, ale aj pri Božom súde. Aj v Ježišovi viacerí badajú osobu proroka Eliáša. Eliáš je prítomný spolu s Mojžišom na vrchu premenenia. Keď sa Ježiš modlí na Golgotskom kríži, okolo stojaci sa domnievajú, že volá na Eliáša. Eliášova služba poukazuje na Ježišovo poslanie, ktoré je nepostrádateľné.

Biblický text: Evanjelium podľa Marka 7, 1-23

„Potom sa k nemu zhromaždili farizeji a niektorí zákonníci, čo prišli z Jeruzalema. Všimli si, že niektorí z jeho učeníkov jedia chlieb nečistými, to znamená neumytými, rukami. Farizeji a všetci židia dodržiavajú totiž tradície starších a nezačnú jesť, kým si až po zápätie neumyjú ruky. Po návrate z trhu nejedia, kým sa neumyjú. Je aj veľa ďalších zvykov, ktoré prijali a ktorých sa pridŕžajú: umývanie pohárov a šálok, hrncov a medených nádob a lôžok. Preto sa ho farizeji a zákonníci spýtali: „Prečo tvoji učeníci nedodržiavajú tradície starších a jedia chlieb nečistými rukami?“ On im odpovedal: „Dobre o vás pokrytcoch prorokoval Izaiáš, ako je napísané: Tento ľud ma ctí perami, ale jeho srdce je odo mňa ďaleko. Zbytočne ma však uctieva, lebo ako náuku učia ľudské príkazy. Opustili ste Božie prikázanie a pridŕžate sa ľudského podania.“ A dodal:

„Šikovne rušíte Božie prikázanie, aby ste zachovávali svoju tradíciu.Veď už Mojžiš povedal: Cti svojho otca a svoju matku! a Kto zlorečí otcovi alebo matke, musí zomrieť.No vy hovoríte: Ak niekto povie otcovi alebo matke: ‚Čokoľvek, čím by som ti mal pomôcť, je korban,‘ čiže obetný dar,už mu viac nedovolíte urobiť nič pre otca alebo matku.Takto tradíciou, ktorú odovzdávate ďalej, rušíte Božie slovo. A robíte veľa podobných vecí.“Keď znova zavolať zástup, povedal im: „Všetci ma počúvajte a pochopte!Človeka nemôže poškrniť to, čo doňho vchádza zvonku, ale čo z neho vychádza, to poškrňuje človeka.“Keď odišiel od zástupu a vošiel do domu, učeníci sa ho pýtali na zmysel podobenstva.Povedal im: „Tak aj vy ste nechápaví? Nerozumiete, že človeka nemôže poškrniť, čo vchádza doňho zvonka?Veď to mu nepreniká do srdca, ale vchádza do žalúdka a odtiaľ vychádza do stoky.“ Tým vyhlásil všetky pokrmy za čisté.A dodal: „To, čo z človeka vychádza, to poškrňuje človeka.Zvnútra, totiž z ľudského srdca, vychádzajú zlé myšlienky, smilstvá, krádeže, vraždy,cudzoložstvá, chamtivosť, podlosť, podvody, neviazanosť, závistlivé pohľady, rúhania, pýcha, pochabosť.Všetko toto zlo vychádza zvnútra a poškrňuje človeka.“

Milí bratia a drahé sestry v Pánovi Ježišovi!

1-4. verše:

Zástup netvorí len tí, ktorí sa chcú dotknúť Ježišovho rúcha a uzdraviť, ale aj farizeji a niektorí zákonníci. Títo zákonníci, ktorí pochádzajú s Jeruzalema sú na výskumnej výprave, ktorá má za cieľ „otestovať“ Ježišovo učenie a jeho pôsobenie medzi ľuďmi. Ježiš totiž vystupuje ako Učiteľ, ba dokonca v tomto prípade ako nový Zákonodarcu, mysliteľ Zákona a vykladač pravého zmyslu Božieho zákona. Je zaujímavé, že otázka súvekých zákonodarcov s mierne kritickým podtónom sa netýka Ježiša, ale jeho učeníkov, tak isto ako aj v otázke pôstu: „Prečo sa Jánovi učeníci a učeníci farizejov postia, a tvoji učeníci sa nepostia?“ (Mk 2,18) a zasvätenia soboty: „Cestou jeho učeníci začali trhať klasy.Farizeji mu hovorili: „Pozri, robia v sobotu, čo nie je dovolené.“ (Mk 2,23b-24)

Konanie učeníkov vyhrotí problém: a to umývanie rúk. Bolo to rituálne očistenie až po zápätie človeka a podľa zákonodarcov Ježišovi učeníci nedodržiavajú niektoré predpisy o čistote a o nečistote. Niektorí z jeho učeníkov jedia chlieb z nesvätenými rukami. Umyť ruky patrí i dnes na Východe medzi každodenné rituály, lebo čo bolo každodenne na stole, bolo potrebné ponoriť do vody až po zápätie. Čo človek držal v hrsti, a následne konzumoval, muselo prejsť očistou. To bolo súčasťou uctievania jediného Boha.

Aktuálnosť problematiky podotýka praktickou poznámkou: po prinavrátení sa z trhu je potrebné umyť si ruky i tam zakúpený tovar. To je sväté pravidlo. To platí aj na použité nádoby: poháre, džbány, a medené misy. Treba ich úplne

ponoriť do vody. Otázka, za ktorou je široká škála praktickosti. Povedali by sme, že to pravidlo platí aj v našej domácnosti. Táto tradícia je zaužívaná aj u nás. Dôkladne umyť a pretrieť nádoby, alebo len strčiť ich pod vodu? Koľko domácností, toľko gazdín. Niektorí je v tomto smere veľký pantičkár. U niektorých pravidlo „čistota pol zdravia“ sa stáva základom fungovania. Všetko dezinfikujú, všetko dôkladne umyjú, a niektorí si povedia: „Nie som ochotný / ochotná stráviť poldňa v kuchyni alebo v kúpeľni a na povel upratať, variť a čistiť veci. Mám aj dôležitejšie povinnosti.“ Marek práve preto zdôrazňuje slovom „niektorí“ ľudský prístup k danej problematike.

5-8.verše:

Na otázku farizejov a zákonníkov Ježiš odpovedá nečakane tvrdo. Cituje proroka Izaiáša: *„Pán povedal: „Pretože sa mi tento ľud chce stať blízkym iba svojimi ústami a ctí si ma iba svojimi perami, no jeho srdce je ďaleko odo mňa a jeho bázeň voči mne je naučeným ľudským príkazom,...“ (Iz 29,13)* Je to veľká kritika na ľud Boží, ktorý síce pozná jediného Boha, ale riadi sa ľudskými príkazmi a ich srdce je vzdialené od Boha. Ježiš poukazuje na to, že ide o dva rôzne autority, Božiu a ľudskú, ktorá rozdvojí myseľ a nakoniec z pravého uctievania Boha bude pretváarka, a tí, ktorí takto praktizujú svoju zbožnosť, sú pokrytci, aj napriek tomu, že svojej dávnej tradícii sa pridržiavajú a ich výklad je autentický. Ježišov výklad, čím chválime Boha, je povšimnutiahodný. Naše ústa a naše srdcia sú na mieste? Autentickosť Božieho slova alebo autentickosť vlastných tradícií. Zvyky a obyčaje ubíjajú spoločenstvo. „Takto sme to zvykli!“ „U nás je takýto zvyk!“ „Ja to mám už takto zaužívané!“ Nakoniec niekto vtipne: „Je to môj zlozvyk!“ Poznáme tieto výroky a za nimi stoja striktné pravidlá, ktoré ak niekto poruší, dostane sa na čiernu listinu toho dotyčného „farizeja“. Pravidlá nášho spolunažívania. Pravidlá nášho spoločného kresťanského života. Pravidlá, ktoré sú pre nás nemenné a zaužívané. Niektorí z učeníkov tak, niektorí z učeníkov inak konali. Toto poukazuje aj na pomer v kresťanskom spoločenstve u Marka. Ľudská tradícia versus Zákon Hospodinov. Ľudská tradícia versus Božie Slovo.

9-13. verše:

Ježiš zdôvodnil svoj biblický citát. Pred Ním nestojí Mojžišova tradícia, ale samotné Desatoro. Praktickosť Desatora vyjadruje práve 5. Božím prikázaním, v ktorom ide o úctu k rodičom. Ľudskou tradíciou je práve dar určeného Bohu: tzv. korbán. Mal prednosť pred všetkými záväzkami. „Cti si otca svojho a matku svoju...“ znamená v prvom rade starostlivosť o nich. Človek je teda povinný im niečo vykonať. Hmotne sa o nich postarať. Poskytnúť všetko. Avšak prehlási, že všetko zasvätil Bohu ako dar Hospodinovi, tak už im to dať nemusí.

Je to zložitý mechanizmus vďaka vzdania, ale podľa tradície ak niečo už dotyčný odovzdal Hospodinovi, to už tak musí zostať. Prvý je Boh. Vždy a všade. Ježiš

však smeruje k tomu, že človek má prednosť. Spomeňme si na problém so sobotou, kde Ježiš argumentoval činom kňaza Abiataru a tak to bolo správne. (viď. Mk 2,23-28) Korbán je nepatričný odkaz, kedy človek svoj majetok odkáže chrámu a ten majetok je už zablokovaný. Ježiš týmto príkladom poukazuje na to, že Desatoro nemôžeme ľudskými predpismi zrušiť, pretvoriť, alebo vždy sa odvolávať aj v najbližších vzťahoch len na Boha, a v spojitosti s ním hovoriť stále: NIE, NIE a aj po tretíkrát NIE. Boh to od nás nežiada. Boh to od nás nevyžaduje. Náš Pán je Bohom milosti a milosrdnosti. On je Boh pokoja a útechy. On nepotrebuje niečo k svojej službe. Naopak všetko je pre Neho druhoradé, ak ide o človeka. Božie Slovo smerujúce k človeku pretvára myseľ a život. Je to Ježišov výklad o tom, ako vykladať Sväté Písmo. „Slovo sa stalo telom...“ A v tom tele Boh ponúkol zmierenie, obnovenie vzťahu medzi človekom a Bohom. Naše osobné výklady a zaužívané praktiky Božieho slova nám nepomôžu. Pomôže nám iba Kristus.

14-16. verše:

V týchto veršoch nachádzame poučku, respektíve pravidlo o problematike, ktoré bolo adresované zástupom. Metafora, ktorú Ježiš predkladá znie doslova takto: „Čo do človeka vchádza a čo z človeka vychádza?“ Na prvú časť otázky je jednoduchá odpoveď: „jedlo.“ S vychádzaním to je však horšie. V skutočnosti je to obraz, ktorý potrebuje domýšľavosť. Práve preto Ježiš zdôrazňuje: „**Všetci ma počúvajte a pochopíte!**“ Jeho podobenstvo je dôležité. Ježiš vyžaduje hlbšie zamyslenie sa nad tým, čo povedal. Upozornenie a varovanie. Ako keby človek prechádzal železničným priecestím a musel sa viackrát pozrieť na železničnú trať, či vlak prichádza alebo nie. POZOR! Výstraha pred nepočúvaním a domýšľaním. Toto pravidlo je a musí byť aj na prvé počutie zrozumiteľné pre dnešného človeka bez ďalšieho výkladu. **Počúvať a pochopiť!** Vyznajme pred Pánom, že práve s tým máme najväčšie problémy.

17-23. verše:

Nechápavosť učeníkov je citeľná. Je potrebné pochopenie celej veci, ale kľúčovou otázkou na vysvetlenie týchto javov bude osoba Vzkrieseného Krista. Aj jednoduché pravidlo Ježiš musí vysvetľovať. Ježišovi učeníci pochopili, že tu ide o viac ako o umyté a neumyté ruky. Rozdiel medzi zástupom a učeníkom je ten, že učeníci sa aspoň pýtajú, čo nechápu, ale zástup nechápe, a ani vysvetlenie si nežiada. Ježiš najprv vlúdnou výčitkou ich trochu poučí, veď už musia vedieť, čo je dôležitejšie, ale potom prehovorí. Druhá veta už obsahuje vysvetlenie. Pána Boha zaujíma to, čo vychádza zo srdca. Jedlo prechádza telom a vychádza z tela celkom inou cestou. Dôležitejšie je však to, čo vychádza zo srdca. Tam je skrytý celý život človeka. Vrelý a skutočný svet učeníka je v srdci. Kým farizejom išlo o to, aby jedlo nebolo znesvätené tým, že sa s ním manipulovalo s holými

a neumytými rukami, nášho Pána, Ježiša Krista zaujíma srdce. Jedlo musí byť kóšer, ale či aj srdce je kóšer, to je otázne?

Lebo z človeka vychádza... A tu je uvedený katalóg nerestí. Poznáme ich z Pavlových epištol, a tieto vlastnosti poukazujú na negatívne správanie človeka. Takí sme? Takto sa chováme jeden druhému? Všeobecný katalóg necností pre Markovo kresťanské spoločenstvo je na papieri, lebo vzťah k blížnemu bol a je druhoradý. Čierne na bielom: „čo je v našich srdciach.“ Ako keby odznelo: ako sa správame k blížnemu, to sa odzrkadľuje aj v našom vzťahu k Bohu. Rituálne a bohoslužobné pravidlá sú pro forma vykonané, všetko sme umyli a žiť môžeme medzi sebou aj veľmi pokrytecky. To je dôležité, čo sme zjedli? To je dôležité, čo konzumujeme? Nie. Pravidlá pre život nech vychádzajú zo srdca a nie z naštudovanej literatúry stravovania sa. Ak srdce je zlé, ak srdce je poškvrnené, ani činy, ani slová nebudú čisté. Aká je moja vôľa, aký je môj zámer voči blížnemu? Kráľ Dávid sa modlí takto: „*Stvor mi čisté srdce, Bože, obnov vo mne pevného ducha!*“ (Ž 51,12) Ježiš sa takto prihovára k zástupu: „*Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha.*“ (Mt 5,8)

Práve tieto pokrytecké pravidlá pripravili Ježiša o život. Len takto sa dá, tvrdia farizeji. Len preto sa dá, lebo je to už zaužívané, nárokuje si zákonníci. Vo svetle Božieho zľutovania takéto rozlíšenie stráca svoju váhu.

Apoštol Pavol o tom takto svedčí: „*Viem a som presvedčený v Pánovi Ježišovi, že samo osebe nič nie je nečisté; len tomu, kto pokladá niečo za nečisté, je to nečisté. Ak je tvoj brat zarmútený pre pokrm, už nekonáš podľa lásky. Nezahub svojím pokrmom toho, za ktorého zomrel Kristus. Nech teda vaše dobro nie je vystavené potupe. Veď Božie kráľovstvo nie je jedenie a pitie, ale spravodlivosť, pokoj a radosť v Duchu Svätom. Kto takto slúži Kristovi, je príjemný Bohu a ľudia ho uznávajú. Usilujme sa preto o to, čo slúži pokoju a vzájomnému budovaniu. Nerúcaj Božie dielo pre pokrm. Všetko je síce čisté, zlé však je, keď niekto pohoršuje druhého tým, čo požíva.*“ (R 14,20)

Záverečná modlitba

Vyzývam milých bratov a drahé sestry, aby sa doma vo svojej tichosti pomodlili za to, čo Vás povzbudilo, alebo za tú slabosť, ktorú ste vyrozumeli pri čítaní biblického textu.

Modlitba Pánova

Požehnanie: „...moje slovo a moje hlásanie nespočívalo v presvedčivých slovách múdrosti, ale v dokazovaní Ducha a moci, aby sa vaša viera nezakladala na ľudskej múdrosti, ale na Božej moci.“ (IK 2,4-5) Amen.

Záverečná pieseň: Chválospev č. 389: „Ja s vierou pozerám na kríž do Tvojich rán...“